

**REPERE METODOLOGICE PRIVIND ORGANIZAREA
PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA LIMBILE STRĂINE
ÎN ANUL DE STUDII 2018-2019**

PRELIMINARII

Comunicarea în limba străină este, în conformitate cu prevederile articolului 11 din Codul educației, una din finalitățile sistemului educațional din Republica Moldova, fiind, în corespundere cu cele opt competențe-cheie elaborate de Grupul de lucru B al Comisiei Europene (2004), indispensabilă educației pe tot parcursul vieții a cetățeanului de azi și de mâine. Dovada competenței multilingvistice permite beneficiarului să devină competitiv și să poată face față provocărilor și schimbărilor din lume (globalizarea, digitalizarea, tehnologizarea, criza valorilor etc.).

Reperetele metodologice privind organizarea procesului educațional la limbile străine în anul de studii 2018-2019 reprezintă o componentă a documentelor școlare, ce include aspecte metodologice de aplicare a curriculumului la disciplină și asigurarea calității procesului educațional, în vederea formării/dezvoltării competențelor de comunicare în limba străine ale elevilor.

CADRU DE ORGANIZARE

În anul de studii 2018-2019 procesul educațional la disciplina Limba străină se va organiza în conformitate cum prevederile cadrului normativ în vigoare:

- Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2018 - 2019, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 397 din 29.03.2018;
- Standardele de eficiență a învățării limbilor străine în învățământul primar și preuniversitar din Republica Moldova (2011);
- Cadrul de referință al curriculumului național, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 432 din 29 mai 2017;
- Curriculumul la Limba Străină I (LS I) pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 244 din 27 aprilie 2010;

- Curriculumul la Limba Străină II (LS II) pentru clasele a V-a – a XII-a, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 428 din 10 mai 2016;
- Curriculum la limba franceză pentru clasele bilingve I-XII (2008);
- Curriculumul disciplinar Limba Străină I (LS I) pentru învățământul primar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării 1124 din 20.07.2018;
- Ghidurile de implementare a curriculumului modernizat în învățământul liceal și gimnazial pentru Limba străină I și II, ediția 2010, 2011;
- Ghidul de implementare a Curriculumului disciplinar Limba Străină I pentru învățământul primar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării 1124 din 20.06.2018;
- Referențialului de evaluare la limbi străine din perspectiva formării competențelor (2014);
- Programa pentru examenul de Bacalaureat (aprobat prin Ordinul Ministerului Educației 1042 din 27 decembrie 2012);
- Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori, clasele I, II, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 623 din 28 iunie 2016);
- Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa a III-a, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.70 din 05 septembrie 2017;
- Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori, clasa IV, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1124 din 20.07.2018;
- Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I, II și III (ordinul ME nr. 235 din 25 martie 2016, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 70 din 05.09.2017);
- Regulamentului de evaluare și notare a rezultatelor școlare, promovare și absolvire în învățământul primar și secundar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 638 din 30 iunie 2016);
- Nomenclatorului tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general, aprobat prin Ordinul MECC nr. 634 din 28.12.2017.

Precum și prevederile documentelor europene: Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: învățare, predare, evaluare (CECRL, 2001) și Volumul complementar,

precum și ¹ Portofoliul European al Limbilor „Ghid pentru profesori și formatori ai cadrelor didactice”.

În atenția profesorilor de limbă străină!

- Urmare a aprobării Curriculumului disciplinar Limba Străină I (LS I) pentru învățământul primar, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20.07.2018, toate cadrele didactice sunt obligate să se familiarizeze cu prevederile noului document curricular și să participe la analiza acestuia în cadrul seminarelor și ședințelor la nivel de comisii metodice.

Numărul de ore alocat pentru limbile străine este în strictă conformitate cu prevederile Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal anul de studii pentru anul 2018-2019.

Aria curriculară <i>Limbă și comunicare</i>	Învățământul primar					Învățământul gimnazial				
	Clasele/numărul de ore									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Limba străină I	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Notă: * Instituțiile de învățământ care pot asigura condițiile necesare pentru a studia a doua limbă străină, pentru întreaga perioadă a ciclului gimnazial, pot oferi oportunitatea de a studia a doua limbă străină în anul școlar 2018-2019, începând cu 2 ore săptămânal în clasa a V-a. Elevii care au început studierea limbii ruse în clasa a V-a vor continua studierea limbii ruse până la absolvirea ciclului gimnazial.

Planul-cadru pentru clasele I-IX bilingve

Disciplina	Învățământul primar					Învățământul gimnazial				
	Clasele/numărul de ore									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Limbă și comunicare										
Limba străină I	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4

¹ Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. Conseil de l'Europe, Février 2018.

Limba străină II	-	-	-	-	2	2	2	2	2
------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Aria curriculară Limbă și comunicare	Învățământul liceal (conform profilurilor)											
	Umanistic			Real			Arte			Sport		
	X	XI	XII	X	XI	XII	X	XI	XII	X	XI	XII
Limba străină I	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Limba străină II	2	2	2	2*	-	-	-	-	-	-	-	-

Important! Oferta educațională a Planului-cadru a fost suplimentată cu modele de Planuri de învățământ pentru treapta de liceu, propuse pentru implementare (la solicitare).

În conformitate cu *Regulamentul cu privire la funcționarea claselor și grupelor cu program prelungit*, aprobat prin ordinul ME nr.1096 din 30 decembrie 2016, clasele pot fi divizate în două grupe, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi. Această prevedere este valabilă la Limba străină I și la Limba străină II, în toate ciclurile de școlaritate. La disciplina limba rusă și la disciplinele opționale clasele nu se divizează. Disciplinele opționale pot fi realizate în clase sau în grupe a câte cel puțin 12 elevi în mediul rural și 15 elevi în mediul urban. Dacă grupa include elevi din două sau mai multe clase, orele se înscriu într-un catalog special de evidență.

 Tema de cercetare și aplicare propusă pentru anul școlar 2018-2019:

**MANAGEMENTULUI TEMELOR PENTRU ACASĂ
LA LIMBILE STRĂINE**

Repererele de bază care vor fi luate în calcul de fiecare cadru didactic în parte cu privire la reglementarea temelor pentru acasă la Limba străină sunt următoarele:

- Temele pentru acasă sunt proiectate în corespundere cu cerințele curriculare la Limba străină.

- ✚ Temele pentru acasă sunt fixate în registrul școlar la rubrica *Sarcini de învățare* de către profesor, iar elevul le fixează în agenda sa. Dacă elevul nu are temă pentru acasă, *Sarcini de învățare* rubrica nu se completează.
- ✚ Pentru managementul timpului temei pentru acasă, **profesorul cuantifică durata estimativă** a timpului mediu necesar realizării sarcinii, fixându-l în proiectul unității de învățare sau cel al lecției.
- ✚ Volumul temelor pentru acasă pentru fiecare disciplină școlară, nu trebuie să **depășească 1/3 din volumul sarcinilor realizate** în clasă, pe parcursul lecției.
- ✚ Se recomandă alternarea temelor clasice, tradiționale cu cele cu caracter practic-aplicativ, legate de viața reală (proiecte, machete), respectându-se preferințele și interesele elevilor.
- ✚ Evaluarea temei pentru acasă se va realiza, de regulă, la fiecare lecție, aproximativ 10 minute. Se evaluează prin notă temele constituite din sarcini complexe, cu un grad sporit de dificultate, realizate, de regulă, de lungă durată (proiecte, lucrări practice/de investigație, eseuri, comunicări orale, etc).
- ✚ Cadrul didactic propune, în calitate de temă pentru acasă, exerciții din manualul școlar aprobat de minister sau creează sarcini de sine stătător. Se interzice impunerea elevului de a realiza teme pentru acasă din suporturi didactice de alternativă, dacă elevul nu are acces la aceste surse.
- ✚ Volumul temelor pentru acasă la disciplină reiese din dozarea timpului alocat efectuării temelor pentru acasă conform prevederilor prezentei Instrucțiuni.
- ✚ Temele pentru acasă se vor axa pe sarcini autentice, care valorifică probleme reale, situații din viața elevului, corelate perspectivei de integrare sociolingvistică a acestuia în comunitate;
- ✚ Sarcinile complexe, cu un grad sporit de dificultate (eseu, comentariu literar, proiecte de cercetare etc.) se vor propune o singură dată în cadrul unității de învățare, cu anunțarea, din start, a condițiilor de realizare;
- ✚ Tipologia temelor pentru acasă propuse se va axa, în manieră echilibrată, pe activități de receptare (ascultare sau lectură), și activități de producere (scriere, vorbire), interacțiune sau mediere, prin integrarea celor 4 tipuri de competențe integratoare: scriere, lectură, audiere, vorbire.
- ✚ Semestrial se vor realiza proiecte educaționale cu deschidere interdisciplinară în cadrul ariei Limbă și comunicare. Pe durata realizării proiectelor educaționale elevului/elevilor **nu li se propun și alte teme** pentru acasă.

- ✚ Sarcinile scrise la Limba străină I nu vor depăși:
 - 3-4 propoziții simple pentru clasele III-IV
 - 5-7 propoziții (0,3 pagini) pentru clasele V-VII
 - 0,5-0,75 pagini pentru clasele VII-IX
 - 1-1,5 pagini pentru clasele X-XII .
- ✚ Temele pentru acasă scrise vor fi alternate cu cele orale, de audiție, vizionare de suporturi audio-vizuale pentru a facilita procesul de dezvoltare a unor parametri de pronunție corectă. Se va încuraja vizionarea, la domiciliu, a secvențelor video, filmelor de animație, a emisiunilor cognitive, filmelor artistice și documentare, spectacolelor. Conținuturile media vor fi corelate conținuturilor educaționale și vor fi analizate în limba străină (după caz, corespunzător nivelului de posedare a limbii străine). Profesorul va monitoriza elementul de acces la aceste surse și durata produsului media, în așa măsură ca vizionarea/audierea acestuia să nu solicite un volum exagerat de timp și să corespundă particularităților de vârstă a elevului.

Important! Este obligatorie organizarea ședințelor, meselor rotunde, consiliilor metodice, la nivel de comisii metodice raionale/republicane, în cadrul cărora să se abordeze subiectul reglementării temelor pentru acasă. Șeful comisiei metodice și managerul responsabil vor monitoriza respectarea managementului temelor pentru acasă la nivel de instituție.

STRATEGIA DE PROIECTARE

Toate recomandările specificate conform reperelor metodologice din anii precedenți (2015, 2016, 2017) sunt valabile, inclusiv lista manualelor școlare aprobate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării pentru predarea limbilor străine.

Precizăm că, în conformitate cu prevederile *Nomenclatorului tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general*, aprobat prin Ordinul nr. 634 din 28.12.2017, este specificată documentația școlară pe care trebuie să o dețină profesorul la clasă, precum și tipurile de rapoarte obligatorii. Documentele de proiectare didactică de lungă durată și de scurtă durată, portofoliul de atestare, instrumentele de evaluare sunt parte a **documentației școlare obligatorii**.

În atenția profesorilor de limbă străină!

Documentele de proiectare didactică de lungă durată și de scurtă durată sunt documente administrative care transpun în mod *personalizat* curriculumul disciplinar.

Ele sunt dovada măiestriei didactice a profesorului și a responsabilității sale în raport cu necesitatea centrării efective pe elev, iar preluarea de documente de proiectare nu se admite.

Distingem documente de proiectare didactică:

- de lungă durată: proiectul de administrare a disciplinei LS I (anual, semestrial); proiectele unităților de învățare la LS I;
- de scurtă durată: proiectele didactice (zilnice) pentru lecții la LS I sau alte forme de organizare, de ex., excursie, vizită.

În procesul de elaborare a **Proiectării de lungă durată (PLD)**, profesorul se va conduce de documentele oficiale și concepția educațională a disciplinei.

Cerințe în procesul proiectării:

- respectarea unui model unic de proiectare, agreat la nivel de instituție;
- asumarea faptului că PLD este un *instrument funcțional* care asigură un parcurs ritmic al conținuturilor și evaluărilor, punctat pe structura anului școlar și orientat spre realizarea finalităților curriculare de către elevii clasei;
- discriminarea elementelor obligatorii de cele opționale: conținuturile curriculare sunt obligatorii pentru studiu, iar alegerea motivată a textului și distribuirea judicioasă a timpului este la discreția profesorului;
- includerea corectă a datelor calendaristice exacte pentru fiecare lecție (respectând structura anului de studii conform Planului-cadru);
- edificarea proiectării pornind de la competențele specifice și subcompetențele derivate pentru fiecare clasă, unitățile de conținut și resursele de timp recomandate;
- includerea, în cadrul unităților didactice, a orelor pentru realizarea proiectelor tematice (alocându-le 1-2 ore, după caz), precum și proiectarea, în cadrul unităților didactice, a orelor pentru prezentarea și evaluarea proiectelor tematice;
- la ciclul primar, proiectarea va include activitățile transdisciplinare cu genericul zilelor stabilite și coordonate cu învățătorul claselor primare;
- respectarea alternării formelor de evaluare, în dependență de competența specifică a unității de învățare, și indicarea clară a instrumentelor de evaluare;
- asigurarea caracterului formativ al învățării prin varierea strategiilor și a metodelor de lucru.

Modelul B

Unitatea de învățare:.....

Nr. de ore alocate:.....

Data	Tema	Competențe specifice (Unități de competențe)	Conținuturi			Strategia didactică	Note
			Fonetică	Gramatică	Vocabular		

Modelul C

Unitatea de învățare:.....

Nr. de ore alocate:.....

Data	Conținutul (subiectul orei)	Subcompetențe (Unități de competențe)	Etapetele lecției	Obiective	Tehnologia didactică (metode și strategii de predare)	Materiale și resurse	Managementul timpului	Evaluarea	Mențiuni
			Evocare						
			Realizarea sensului						
			Reflecție						
			Extindere						

Notă: în procesul de proiectare, se va respecta principiul abordării complexe; profesorului are grijă ca, la nivelul fiecărei lecții, să coreleze armonios și eficient cele patru deprinderi integratoare:

- Audierea/ receptarea mesajelor orale
- Lectura/ receptarea mesajelor scrise
- Comunicarea scrisă/ producerea mesajelor scrise și interacțiunea
- Comunicarea orală/ producerea mesajelor orale și interacțiunea

Important! Minim 30% din numărul lecțiilor dintr-o unitate de învățare vor include elemente de audiție. Durata secvențelor de audiție în cadrul lecției variază în depență de nivelul elevilor, realizându-se o creștere graduală.

Totodată, precizăm că, în conformitate cu prevederile Circularei Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr 03/1-09/2461 din 24.07.2018 au fost reglementate aspecte importante privind respectarea codului vestimentar școlar/uniforma școlară. În acest context, recomandăm desfășurarea, la nivelul fiecărei clase, a atelierelor de discuție despre codul vestimentar al elevului.

În atenția profesorilor de limbă străină!

Un element de noutate în acest an pentru clasele primare este introducerea **activităților transdisciplinare**. În cadrul activităților interdisciplinare se va pune accentul pe abordări flexibile care încurajează interacțiunea pozitivă, motivarea și implicarea elevilor în procesul propriei formări, elemente de învățare dincolo de clasă (*outdoor education*) în contexte: învățare-aventură/ de tip expediționar, învățare prin descoperire, învățare experiențială, învățare prin cercetare, învățare bazată pe proiect etc.

INSTRUMENTARUL DIDACTIC

Selectarea corectă a resurselor procedurale este o prerogativă a cadrului didactic. Strategiile, metodele și instrumentele de evaluare vor pune în valoare potențialul fiecărui elev. Pe parcursul procesului de evaluare, cele trei niveluri - cunoașterea, aplicarea și integrarea vor fi menținute cu o pondere echilibrată. Se recomandă a se utiliza metode și strategii care dezvoltă abilitățile de pronunție corectă ale elevului, exerciții de îmbogățire a vocabularului și construcții gramaticale, racordate la contexte reale, utile elevului în procesul formării competențelor (pluri/inter)culturale.

Se vor utiliza în mod asumat și responsabil tehnologiile informaționale, inclusiv instrumentele Web 2.0 care oferă multiple oportunități de formare a competenței-cheie de comunicare într-o limbă străină. Utilizarea instrumentelor digitale implică condiția ca instituția de învățământ să dețină mai multe tipuri de resurse materiale (tablă interactivă, computer conectat la Internet etc), dar și umane (cadre didactice formate).

Notă: reamintim că pe site-ul Anul limbilor europene 2017-2018 sunt plasate o serie de instrumente și tutorial, precum și alte resurse educaționale utile profesorului de limbi străine (<http://alem.aice.md/resources/conferinta-platforme-educationale-online/>)

Totodată, pe site-ul Prodidactica (directorul Resurse (RED) sunt disponibile modele de proiecte de lecție (<http://red.prodidactica.md/resurse-red/red-nationale/>) cu licență deschisă de tip *creative commons*.

Lectura suplimentară

Volumul textelor în limba străină propuse de cadrul didactic va crește, gradual, de la o

treaptă la alta. Se recomandă selectarea unei cărți pentru lectura colectivă din momentul în care elevii dețin nivelul de competență A1+. În acest caz, se vor propune **texte adaptate**.

Setului obligatoriu al elevului la disciplină: Caiet de studio; Caiet de teme nr.1 și nr. 2; 3; Caiet pentru probe de evaluare/ analiza probelor de evaluare; Portofoliul elevului (portofoliul va respecta un algoritm unic, la nivel de clasă, de structurare a compartimentelor, elaborat împreună cu elevii).

Important! Evaluarea caietelor de teme ale elevilor se realizează săptămânal în ciclul primar și cel puțin o dată la două săptămâni în ciclurile gimnaziale și liceale.

Realizarea proiectelor educaționale

În perspectiva asigurării continuității și diversificării creative a ofertei educaționale, recomandăm realizarea proiectelor educaționale care oferă oportunitatea creării situațiilor interactive și motivante pentru comunicarea și interacțiunea dintre elevi la nivel de clasă, de instituție și chiar cu elevi din alte orașe și țări (a se vedea recomandările conform reperelor metodologice din anul precedent).

DISCIPLINELE OPȚIONALE

Disciplinele opționale reprezintă componenta flexibilă a Planului-Cadru și au scopul de a contribui la formarea competențelor transversale ale elevilor. Fiecare elev studiază, în mod obligatoriu, cel puțin o disciplină opțională. Odată exprimată opțiunea pentru o anumită disciplină opțională, frecventarea ei și realizarea prevederilor curriculare devin obligatorii. La disciplinele opționale în ciclul gimnazial și liceal, evaluarea se realizează ca și la disciplinele obligatorii. Precizăm că disciplina opțională nu constituie pregătire pentru disciplinele de examen. Proiectarea demersului didactic pentru disciplinele opționale corelate - proiectarea de lungă durată și proiectarea pe unități de învățare - se realizează în conformitate cu cerințele generale de proiectare la disciplină.

EVALUAREA

Evaluare este o componentă esențială a procesului educațional care contribuie la conștientizarea progresului. Prevederile cu privire la normele obligatorii de evaluare a rezultatelor învățării sunt stipulate în *Regulamentul privind evaluarea și notarea rezultatelor școlare, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar* (ord. ME nr. 638 din 30 iunie 2016). La ciclul primar, numărul evaluărilor sumative și a celor în etape la LS I se determină în baza Metodologiei de implementare a evaluării criteriale prin descriptori pentru clasa respectivă. Demersului evaluativ va fi orientat către stimularea autorefecției, autocontrolului și autoreglării.

În atenția profesorilor de limbi străine!

Numărul de probe de evaluare la o clasă nu trebuie să depășească o disciplină pe zi și trei discipline pe săptămână.

La finele semestrelor, în ciclul liceal, la disciplinele la care sunt administrate teze semestriale, pentru a evita suprasolicitarea elevilor, nu vor fi desfășurate și lucrări de evaluare sumative. Este obligatoriu ca fiecare unitate de învățare să se finalizeze cu **lecția de evaluare** care va fi urmată de **lecția de analiză a probei de evaluare** (fixate în proiectarea de lungă durată, proiectarea unității de învățare și în catalogul școlar). Evaluarea sumativă la sfârșitul semestrului poate fi desfășurată pe durata a două lecții.

În procesul de evaluare orală se vor aplica grilele de evaluare cu care elevii vor fi familiarizați înainte de a desfășura proba. Se recomandă exersarea autoevaluării și a evaluării reciproce cu grilă, precum și lărgirea gamei/spectrului de produse scrise/orale/practice evaluabile.

ASIGURAREA CONDIȚIILOR DE ACCES

Transferul elevilor

Elevii din învățământul general au dreptul să se transfere de la o instituție la alta, de la o filieră la alta, de la un profil la altul, de la o formă de învățământ la alta în conformitate cu Regulamentul – tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II (aprobat prin ordinul nr.235 din 25 martie 2016). Transferul elevilor se efectuează cu păstrarea Limbii străine I și Limbii străine II. Cu titlu de excepție, cu acordul Organului local de specialitate în domeniul învățământului, elevii din ciclul gimnazial pot fi transferați în altă instituție de învățământ, cu schimbarea LS I studiate în situații excepționale, în acest caz, se recomandă ca solicitantul să prezinte un certificat de cunoaștere a limbii străine ce se studiază în instituția de învățământ solicitată.

Elevilor reîntorși din diasporă li se vor crea toate condițiile în vederea reîntegrării rapide și armonioase în procesul educațional. În cazul în care elevul nu a studiat limba străină pe care o studiază clasa în care a fost încadrat, se va elabora un plan individual de activitate. Administrația, cadrele didactice și dirigintele de clasă vor colabora în acest sens, respectându-se prioritar interesul superior al copilului.

Natalia Grîu, *consultant principal, Direcția Învățământ general,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării GDS*